

P6_TA(2007)0076

Euroopa-Vahemere piirkonna vabakaubandusala loomine

Euroopa Parlamendi 15. märtsi 2007. aasta resolutsioon Euroopa – Vahemere piirkonna vabakaubandusala loomise kohta (2006/2173(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 28. novembri 1995. aasta Barcelona deklaratsiooni, mis rajas partnerluse Euroopa Liidu ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide vahel, ning selle konverentsi ajal vastu võetud töökava;
- võttes arvesse oma 27. oktoobri 2005. aasta resolutsiooni uuendatud Barcelona protsessi kohta¹;
- võttes arvesse komisjoni 12. aprilli 2005. aasta teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile pealkirjaga „Euroopa –Vahemere partnerluse kümnes aastapäev: tööprogramm järgmise viie aasta väljakutsetega toimetulemiseks” (KOM(2005)0139) ning selle lisasid (SEK(2005)0482 ja SEK(2005)0483);
- võttes arvesse komisjoni 11. märtsi 2003. aasta teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile pealkirjaga „Laiem Euroopa – naabrussuhted: uus raamistik suheteks meie ida- ja lõunanaabritega” (KOM(2003)0104), komisjoni 12. mai 2004. aasta Euroopa naabruspoliitika strateegiadokumenti (KOM(2004)0373), komisjoni 9. detsembri 2004. aasta teatist nõukogule Euroopa naabruspoliitika tegevuskavu käsitlevate komisjoni ettepanekute kohta (KOM(2004)0795), Iisraeli, Jordania, Maroko, Palestiina omavalitsuse, Tuneesia ja Liibanoni tegevuskavu ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1638/2006, millega kehtestatakse üldsätted Euroopa naabus- ja partnerlusinstrumendi loomise kohta²;
- võttes arvesse Barcelona protsessi algusest saadik toimunud Euroopa – Vahemere piirkonna riikide ministrite konverentside ja valdkondlike ministrite konverentside järeldusi, eriti 30. ja 31. mail 2005 Luxembourgis toimunud VII Euroopa Liidu ja Vahemeremaade välisministrite konverentsi järeldusi;
- võttes arvesse Euroopa – Vahemere piirkonna assotsiatsioonilepinguid ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Tuneesia³, Iisraeli⁴, Maroko⁵, Jordania⁶, Egiptuse⁷, Liibanoni⁸ ja Alžeeria⁹ vahel ning ajutist Euroopa – Vahemere piirkonna assotsiatsioonilepingut ühenduse ja Palestiina omavalitsuse nimel toimiva Palestiina Vabastusorganisatsiooni (PVO) vahel kaubanduse ja koostöö

¹ ELT C 272 E, 9.11.2006, lk 570.

² ELT L 310, 9.11.2006, lk 1.

³ EÜT L 97, 30.3.1998, lk 2.

⁴ EÜT L 147, 21.6.2000, lk 3.

⁵ EÜT L 70, 18.3.2000, lk 2.

⁶ EÜT L 129, 15.5.2002, lk 3.

⁷ ELT L 304, 30.9.2004, lk 39.

⁸ ELT L 143, 30.5.2006, lk 2.

⁹ ELT L 265, 10.10.2005, lk 2.

- kohta¹; võttes arvesse EÜ – Türgi assotsiatsiooninõukogu 22. detsembri 1995. aasta otsust nr 1/95 tolliliidu lõppetapi rakendamise kohta (96/142/EÜ)²;
- võttes arvesse 25. veebruaril 2004 Jordaania, Egiptuse, Tuneesia ja Maroko poolt alla kirjutatud vabakaubanduslepingut;
 - võttes arvesse strateegilist partnerlust Vahemere piirkonna ja Lähis-Ida riikidega, mille Euroopa Ülemkogu võttis vastu 2004. aasta juunis;
 - võttes arvesse Euroopa – Vahemere partnerluse MEDA programmi regionaalstrateegia dokumenti aastateks 2002–2006 ja piirkondlikku näidisprogrammi aastateks 2005–2006;
 - võttes arvesse Euroopa – Vahemere piirkonna vabakaubandusala säästvuse mõju hinnanguid, mille koostas Manchesteri ülikooli arengupoliitika ja juhtimise instituut;
 - võttes arvesse oma 17. novembri 1995. aasta resolutsiooni ELi ja Vahemere piirkonna riikide majandus- ja kaubandussidemete kohta³;
 - võttes arvesse oma 30. märtsi 2000. aasta resolutsiooni Vahemere piirkonna poliitika kohta⁴;
 - võttes arvesse 27. ja 28. novembri 2005. aasta Barcelona tippkohtumise järeldusi ja soovitusi (sealhulgas komisjoni koostatud viie aasta tööprogrammi);
 - võttes arvesse Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee majandus-, rahandus-, sotsiaal- ja hariduskomisjoni 11. mai 2006. aasta resolutsiooni Euroopa-Vahemere piirkonna investeerimis- ja partnerlusrahastu (FEMIP) Euroopa – Vahemere piirkonna arengupangaks muutmise tingimuste kohta;
 - võttes arvesse Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee tööd;
 - võttes arvesse oma 14. detsembri 2004. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Euroopa – Vahemere partnerluse raames toimuva majandus- ja sotsiaalstruktuuride reformiga kaasnevate finants- ja tehniliste meetmete (MEDA) kohta (kodifitseeritud versioon)⁵;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit ja väliskomisjoni ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamusi (A6-0468/2006),
- A. arvestades, et 27. ja 28. novembri 1995. aasta Barcelona konverents käivitas väga ambitsioonika ja ainulaadse projekti uute ja tihedamate poliitiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste sidemete loomiseks Vahemere põhja- ja lõunakalda riikide vahel; arvestades, et see projekt on võimaldanud teha antud piirkonnas olulisi edusamme, kuid ei ole veel kaugeltki lõpule viidud;

¹ EÜT L 187, 16.7.1997, lk 3.

² EÜT L 35, 13.2.1996, lk 1.

³ EÜT C 323, 4.12.1995, lk 5.

⁴ EÜT C 378, 29.12.2000, lk 71.

⁵ ELT C 226 E, 15.9.2005, lk 42.

- B. arvestades, et Barcelona protsessi käivitamist soodustanud poliitilised tingimused (Oslo kokkulepped) on vahepeal põhjalikult muutunud ning et Lähis-Ida rahukokkuleppe saavutamine on ebatõenäolisem kui kunagi varem;
- C. arvestades, et ELi ja liikmesriikide huvides on Vahemere piirkonna arenemine vastastikku kasulikult integreeritud majanduslikus ja sotsiaalses keskkonnas;
- D. arvestades, et Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide rahvaarvu tugev kasv sunnib ellu viima nii majandus- kui sotsiaalpoliitikat ja meetmeid, mida ei tohi enam edasi lükata;
- E. arvestades, et Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide ning ELi ühistes huvides on vähendada piirkonna tööpuuduse taset ning pakkuda elanikele, eriti noortele ja maapiirkonna elanikele, sobivaid tulevikuväljavaateid, võttes arvesse, et aastatel 2000–2015 tuleb luua 35 miljonit uut töökohta ainuüksi tööpuuduse praeguse taseme säilitamiseks;
- F. arvestades, et Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide majandus on väga sõltuv väliskaubandusest, ning arvestades, et koguimport ja kogueksport moodustavad ligikaudu kaks kolmandikku nende sisemajanduse kogutoodangust; arvestades, et oluline osa nendest kaubavoogudest on suunatud ELi, kuigi nad moodustavad vaid 4% ELi väliskaubandusest; arvestades, et Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide ekspordistruktuurid ei ole eriti mitmekesised ja need riigid on jätkuvalt spetsialiseerunud sektoritele, mis ei toeta majanduskasvu;
- G. arvestades, et võrreldes teiste majanduspiirkondade ja eriti Kagu-Aasia riikidega on Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riigid kaotanud oma hea positsiooni suhtelise konkurentsivõime, tööstuse arengu ja sotsiaalse arengu väljavaadete osas; arvestades, et nende riikide osakaal maailmakaubanduses on alates 1980. aastast märgatavalt vähenenud vaatamata suhteliselt püsivale majanduskasvule; arvestades, et selline arengutendents peab ELi ja selle naabruspoliitika seisukohalt andma alust muretsemiseks, eelkõige mõju tõttu, mida see avaldab ELi piirialade sotsiaalsele ja poliitilisele stabiilsusele;
- H. arvestades, et kaubanduslikust vaatepunktist on ELi ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide vahelise kaubanduse struktuur Barcelona protsessi algusest saadik vähe muutunud, ning arvestades, et assotsiatsioonilepingu allakirjutamine ei ole veel andnud oodatud tulemusi;
- I. arvestades, et vabakaubandusala on vajalik vaesuse kaotamiseks, täieliku tööhõive saavutamiseks, demokraatia tugevdamiseks ja säästva arengu edendamiseks; arvestades, et vabakaubandusala peaks põhinema tasakaalustatud ja täpselt eesmärgistatud eeskirjadel, mis on olulised selleks, et kiirendada Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide integreerumist rahvusvahelisse kaubandusse, tagada nende majandusliku mitmekesisuse vastavus globaliseerumisest tulenevatele nõuetele ning kindlustada globaliseerumise eeliste võrdne jaotumine;
- J. arvestades, et tihedam majanduskoostöö Vahemere piirkonnas annab positiivseid väljavaateid ka Lõuna-Euroopa liikmesriikide majandusele ja võimaldab seega nende suuremat integreerumist ELi ühtse turuga;
- K. arvestades, et Vahemere kahte kallast iseloomustab jätkuvalt silmatorkav majanduslik,

sotsiaalne ja demograafiline asümmeetria, ning arvestades, et Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide vahel on suured arenguerinevused;

- L. arvestades, et Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide järjekindel poliitiline ja majanduslik killustumine ja tõelise integratsiooniprotsessi puudumine võivad avaldada väga kahjulikku mõju Barcelona programmile ja eelkõige vabakaubandusala loomisele, suurendades kaubanduse kontsentreerumise mõju ja seega teatavate Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide sõltuvust ühenduse turust;
- M. arvestades, et vabakaubandusala loomisel võib pikaajaliselt olla üldiselt positiivne mõju, kuid ka negatiivne mõju lühikeses ja keskpikas ajavahemikus ELi Vahemere riikidele ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikidele;
- N. arvestades, et ühistes huvides on tõhusate kõrvalmeetmete võtmine käimasoleva liberaliseerimisprotsessi negatiivsete mõjude vähendamiseks ja korvamiseks kõigis mõjutatud piirkondades ja riikides;
- O. arvestades, et tänu üha kiiremini toimuvatele muutustele meie arvutipõhistes ühiskondades peaksid Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riigid tõhustama oma jõupingutusi teadus- ja tehnoloogiauuringute valdkonnas nii kvantitatiivselt kui kvalitatiivselt, et vähendada tehnoloogilist lõhet, mis eraldab neid antud piirkonna rohkem arenenud riikidest, sest see võimaldaks lõpptulemusena saavutada pidevama ja püsivama majanduskasvu;
- P. arvestades, et Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riigid on teinud märkimisväärseid edusamme alghariduse valdkonnas, vähendades oluliselt kirjaoskamatusetaset, mis mõnedes selle piirkonna riikides on siiski jäänud kõrgeks; arvestades, et juurdepääs kõrg- ja ülikooliharidusele on ainult väikesel osal rahvastikust ja koolisüsteem ei võimalda siiani koolitada kõrge kvalifikatsiooniga spetsialiste või tehnilist personali, et saavutada tööturul nõudluse ja pakkumise tegelik tasakaal;
- Q. arvestades, et samaaegselt ELi ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide vahelise vabakaubandusala loomiseks kavandatud protsessiga peavad Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riigid kõrvaldama poliitilised ja majanduslikud takistused, mis praegu takistavad integratsiooniprotsessi kogu piirkonnas, et saavutada omavaheline tulemuslikum koostöö,

Barcelona protsessile uue hoo andmine

1. avaldab kahetsust selle üle, et Barcelona kolm peaesmärki (ühise rahu ja stabiilsuse piirkonna määratlemine; majanduspartnerluse kaudu ühise jõuka piirkonna ja Euroopa-Vahemere piirkonna vabakaubandusala loomine; koostöö sotsiaal- ja kultuurivaldkonnas ning üksikisikute tasandil, et soodustada antud piirkonna kultuuride dialoogi) ei ole veel kaugeltki täidetud;
2. tuletab meelde, et need kolm sammast peavad kindlasti arenema koos, et tagada Euroopa – Vahemere integratsiooniprotsessi õnnestumine ja vähendada arengutaseme erinevust Vahemere kahe kalda vahel;
3. rõhutab, et Barcelona protsessi tugevdamine aitab levitada Euroopa väärtushinnanguid ning Euroopa majanduslikku ja sotsiaalset mudelit; tuletab meelde, et see protsess on varasem kui teised viimase aja piirkondlikud algatused ning see on omandanud

institutsioonilisema iseloomu; rõhutab antud algatuse olulisust stabiilsuse ja dialoogi edendamise tegurina;

4. rõhutab, et Barcelona protsessi ja eelkõige vabakaubandusala edu eeldab kõigi poolte pidevaid ühisele eesmärgile suunatud jõupingutusi ning kodanikuühiskonna ja Vahemere mõlema kalda rahvaste suuremat kaasamist;
5. nõuab Euroopa naabruspoliitika eesmärkide selgemat määratlemist, mis, jätmata tähelepanuta Ida-Euroopa riike, ei või nõrgestada Barcelona protsessi ega eelistada kahepoolset lähenemisviisi mitmepoolse piirkondliku lähenemisviisi arvel; on seisukohal, et Euroopa naabruse ja partnerluse instrumendi tõhusam kasutamine piirkondlike projektide jaoks võimaldaks olukorda parandada, et edendada tõeliselt integreeritud piirkondlikku majandusala; on veendunud, et kuigi Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide tihedamat koostööd kõige edukamate partneritega tuleb toetada ning nende poliitilisi, kultuurilisi, religioosseid ja sotsiaalseid eripärasid tuleb austada, peab neid riike jätkuvalt käsitlema eraldi üksusena;
6. on arvamusel, et Euroopa-Vahemere piirkonna vabakaubandusala loomine aastaks 2010, arvestades jätkuvalt vabatahtlikkust, järjestikuseid viivitusi ning ilmnunud probleeme, tuleb tõenäoliselt uuesti läbi vaadata, võtmaks arvesse paljusid struktuurimuutusi maailmamajanduses alates 1995. aastast ja vajadust läheneda ebavõrdsete partnerite vahelisele vabakaubandusele ettevaatlikumalt; kutsub komisjoni, ELi liikmesriike ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riike taaskäivitama Barcelona protsessi, pidades esmatähtsaks tõelise Euroopa – Vahemere piirkonna sotsiaal-majandusliku ala loomist, liites partnerluse majandusliku küljega rohkem sotsiaalseid ja keskkonnaaspekte;
7. kutsub Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riike üles mitte jätma kasutamata säästva kasvu võimalust, mille abil nad saaksid paremini rahuldada oma kodanike kasvavaid vajadusi ning vajadust tulla tõhusamalt toime globaliseerumisest tulenevate väljakutsetega;
8. avaldab kahetsust selle üle, et ELi antud tehniline ja finantsabi, mida ei saa mingil juhul pidada tühiseks, ei ole vastanud Barcelona eesmärkidele ega ambitsioonidele, ning seda eelkõige Barcelona deklaratsiooni sotsiaal- ja kultuuripeatükkide ning kohaliku majanduse toetamise osas;
9. on veendunud, et Euroopa – Vahemere piirkonna vabakaubandusala on Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide arengule tõeliselt otstarbekas vaid siis, kui seda kavandatakse kooskõlastatult ja järkjärguliselt mõistliku ning prognoositava partnerluse raames, mis on kohandatud Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide sotsiaal-majandusliku reaalsusega, soodustades majanduse arengut ning suuremat piirkondlikku integratsiooni; rõhutab partnerriikide suurema osalemise olulisust ja partnerluse motiveerivat olemust; tuletab meelde, et partnerluse eesmärkidele pühendumine puudutab Vahemere mõlema kalda riike; rõhutab vajadust anda Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikidele õigus otsustada oma kaubanduse avamise kiiruse ning riiklike majandus- ja sotsiaalarengu strateegiate üle;
10. on seisukohal, et tihedamate institutsiooniliste sidemete loomine ELi ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide vahel on oluline tegur Barcelona protsessi edu tagamisel; toetab ühenduse ametiasutuste, liikmesriikide, Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide ning pädevate kohalike ametiasutuste vaheliste ametlike ja mitteametlike kohtumiste

arvu olulist tõstmist; loodab, et Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riigid osalevad vaateajatena Euroopa spetsialiseeritud asutuste töös ja programmides, millega neil on ühiseid huve;

11. rõhutab Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide piirkondliku integratsiooni ning lõuna–lõuna suunal toimuva kaubavahetuse suurendamise olulisust; tunneb heameelt Maroko, Tuneesia, Egiptuse ja Jordaania vahelise Agadiri vabakaubanduslepingu allakirjutamise üle 25. veebruaril 2004; on seisukohal, et see meede on tõelise vabakaubandusala loomiseks hädavajalik, ja kutsub teisi riike antud piirkonnas sellega ühinema; peab siiski väga oluliseks majandusintegratsiooni protsessi süvendamist ja kõnealuste riikide vaheliste kaubandustõkete kiiret kõrvaldamist, et lõuna–lõuna suunal toimuva kaubavahetuse arenguvõimalused täielikult ära kasutada;
12. palub ELil suurendada Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikidele tehnilise ja finantsabi andmiseks ettenähtud ressursse kooskõlas ambitsioonikate Barcelona eesmärkidega ja võrdeliselt tegelike edusammudega, mida Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikides on nähtavalt saavutatud inimõiguste austamise, töötajate kaitse, keskkonnakaitse, piirkondliku integratsiooni ning kohalike avalike, haridus- ja kultuuriteenuste kvaliteedi parandamise valdkonnas;
13. juhib tähelepanu sellele, et majandusliku ja kaubandusliku vabakaubandusala loomist Vahemere piirkonnas ei saa käsitleda eraldi poliitilistest jõupingutustest, mille eesmärk on tagada rahu, demokratiseerimine, inimõiguste austamine, sooline võrdõiguslikkus ning kultuuride- ja religioonidevahelise dialoogi edendamine, ega pidevatest jõupingutustest eesmärgiga tagada, et poliitiline dialoog ja partneritevaheline usaldus aitaksid tõeliselt kaasa demokraatia edendamisele selles piirkonnas;

Kaubandus- ja tollipoliitika

14. rõhutab, et tollimaksud moodustavad jätkuvalt olulise osa Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide maksutulust; peab seetõttu vajalikuks, et edasise vähendamise kava võtaks arvesse Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide saavutatud edu ning tollitulude vähenemist kompenseerivate õiglase maksureformide elluviimiseks vajalikku aega;
15. on seisukohal, et samal ajal tuleks võtta tõhusaid mittetariifsete kaubandustõkete vastaseid meetmeid, ja rõhutab sellega seoses piisava tehnilise abi andmise olulisust;
16. kutsub komisjoni üles võtma arvesse Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikidele kehtivate tariifsete soodustuste võimalikku vähenemist, mida põhjustab vabakaubanduslepingute sõlmimine ELi ja mõnede kolmandate riikide vahel, ning arengumaade üldise soodustuste süsteemi (GSP) täiendamist ning päritolu süsteemi laiendamist teatud Aasia riikidesse, mis on Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide tööstuse jaoks väga võimekad konkurendid;
17. kutsub komisjoni üles looma Barcelona protsessi raames ja WTO norme järgides kompenseerimismenetlus, mis piiraks tariifsete soodustuste vähenemise võimalikku negatiivset mõju Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikidele ja edaspidi vabakaubandusala loomisele;
18. tunneb heameelt kaubandustegevuse hõlbustamisel tehtud edusammude üle eelkõige

tollid valdkonnas, kus ühtlustati ja lihtsustati tolliprotseduure, automatiseeriti ja kiirendati protseduure, suurendati läbipaistvust, võeti kasutusele elektroonilised info- ja maksesüsteemid ja kaotati teatavad mittetariifsed tõkked, mis on nüüd hakanud kõrvale tõrjuma traditsioonilisi tollitõkkeid, eelkõige standardimise ja sertifitseerimise valdkonnas;

19. kordab, et rahvusvahelise konkurentsi tihenemist arvestades on oluline tugevdada poliitilist tahet koostada põhjalikum majandus- ja sotsiaalmeetmete kava, mis suurendab teaduspõhise majanduse konkurentsivõimet, ergutab kasvu, koolitust, innovatsiooni ja teadustööd, loob uusi töökohti ja suurendab jõukust ühise arengu eesmärgil;
20. kutsub Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riike üles looma tõhustatud koostöö- ja mestimissüsteem, et aidata kaasa haldus- ja ettevõtluskeskkonna ümberkorraldamisele kooskõlas hea valitsemistava põhimõttega;
21. rõhutab vajadust suurendada tollikontrolli ja seda rangemaks muuta, et võidelda salakaubaveo, võltsimise ja piraatkaubanduse vastu; lisaks tulu saamata jäämisele, mida need tegevused kaasa toovad, ohustavad nad ka märkimisväärselt piirkonna elanike tervist;

Euroopa – Vahemere piirkonna vabakaubandusala säästvuse mõju hindamine

22. väljendab heameelt Manchesteri ülikooli koostatud Euroopa – Vahemere piirkonna vabakaubandusala eespool nimetatud säästvuse mõju hindamisaruande teise osa avaldamise üle; väljendab tõsist muret selle hinnangu tulemuste pärast, mis puudutavad vabakaubandusala eeldatavat negatiivset sotsiaalset ja keskkonnamõju lühikeses ja keskpikas perspektiivis; nõuab tungivalt, et komisjon käsitleks kõnealuse raporti soovitusi tulevastes vabakaubandusala elluviimist puudutavates aruteludes ning juhiks samas läbirääkimised uuesti kõnealuses uurimuses esile tõstetud sotsiaalse ühetegevuse ja säästva arengu suunas;
23. rõhutab ka partnerluse juhtsüsteemi loomise olulisust, et hinnata püstitatud eesmärkide edendamisel võetud meetmeid; selline juhtimine võiks seisneda Vahemere piirkonna jaoks analüüsi- ja hindamisvahendi loomises;
24. nõuab tungivalt, et kõik Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluses osalejad arutaksid ülalnimetatud vabakaubandusala säästvuse mõju hindamisaruande tulemusi ministrite tasandil ja teeksid kindlaks võimalikud tagajärjed käimasolevate vabakaubandusala läbirääkimiste jaoks;

Finants- ja tehniline abi

MEDA programm ning Euroopa naabruse ja partnerluse instrument (ENPI)

25. avaldab kahetsust selle üle, et EL ei ole suutnud teha kättesaadavaks Barcelona protsessi eesmärkidele vastavaid vahendeid, mis on üks Euroopa – Vahemere piirkonna vabakaubandusala loomisel esinenud viivituste põhjustest;
26. võtab teadmiseks MEDA II programmi head tulemused ajavahemikul 2004–2006 võrreldes MEDA I programmiga, eelkõige selles osas, mis puudutab abi saavate riikide suurenenud vastuvõtuvõimet ning MEDA projektide kavandamise ja rakendamise paindlikkust alates 2000. aastast;

27. tervitab huviga Euroopa naabruspoliitika finantsaspektide katteks mõeldud uue Euroopa naabruse ja partnerluse instrumendi loomist ning komisjoni ettepanekut tõsta rahastamine 14 930 000 000 euroni, et rahuldada paremini abikõlblike riikide vajadusi, eeldusel, et sellest saab tõeline lähenemisevahend ja see hõlmab abi, millega hüvitatakse Vahemere piirkonna partnerriikide saamatajäänud tollitulu ja teisi turgude liberaliseerimisest tulenevaid kulusid;
28. peab 17. oktoobril 2006. aastal nõukogu kinnitatud 11 181 000 000 euro suurust summat ebapiisavaks; nõuab, et finantsraamistiku vahehindamise ajal aastatel 2008–2009 eraldataks suuremad summad, et võimaldada täita integratsiooniprotsessi eesmärgid;
29. loodab muuta selle rahastamisvahendi tõhusamaks, pannes rohkem rõhku asjakohasemale ja eesmärgistatud kavandamisele ning partnerite ja kodanikuühiskonna osalemisele ("omanikutundele") kõigil projektijuhtimistsükli etappidel; kutsub Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide valitsusi üles võtma vajalikke meetmeid, et parandada ELi rahaliste vahendite kasutamist eelkõige selles osas, mis puudutab teadusuuringute, ametikoolituse, kohalike infrastruktuuride ja avalike teenuste tugevdamise ning tööstusliku ja põllumajandusliku tootmissüsteemi ümberkorraldamise jaoks ettenähtud rahalisi vahendeid; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles püüdma säilitada tasakaal meie ida- ja lõunanaabrite vahel ning pidama esmatähtsaks piirkondlike (eelkõige lõuna-lõuna-suunaliste) projektide rahastamist;
30. kinnitab veendunult, et vabakaubandusala loomise ja üldisemalt Barcelona protsessi edu eeldusena ei tohi Euroopa naabruspoliitika jätta täitmata Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide õigustatud ootusi, ning seda eelkõige Euroopa finantsabi geograafilise jaotuse ja väljamaksmise korra osas;

FEMIP

31. väljendab heameelt Euroopa – Vahemere piirkonna investeerimis- ja partnerlusrahastu (FEMIP) poolt alates selle loomisest saavutatud heade tulemuste üle ning on seisukohal, et selle tugevdamine on Barcelona protsessi õnnestumisel kõige tähtsam; soovib selle muutmist tõeliseks Euroopa – Vahemere piirkonna investeerimis- ja arengupangaks;
32. märgib, et MEDA programmi ja FEMIPi tegevused on suures osas vastastikku täiendavad; kutsub komisjoni ja Euroopa Investeerimispanka üles looma tõhustatud koostöö ja kooskõlastamise menetluse, et suurendada ELi meetmete tulemuslikkust nii strateegilisel tasandil kui ka konkreetsete projektide juhtimisel;
33. on seisukohal, et oodates konsensuse saavutamist ELi liikmesriikide vahel, võiks käivitada väljapakutud Euroopa – Vahemere investeerimis- ja arengupanga, mille esimesse etappi oleksid kaasatud projektist huvitatud Euroopa või Vahemere lõunapiirkonna riigid;

Otsesed välisinvesteeringud

34. märgib, et vähene finantsatraktiivsus piirab tugevalt otseste välisinvesteeringute tegemist Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikidesse, mis mõjutab negatiivselt piirkonna majanduskasvu;

35. tuletab meelde, et investeeringud¹ mõjutavad oluliselt alltöövõttu, oskusteabe levitamist ja koolitusvajaduse rahuldamist piirkonnas, kus tööstuse tase on tervikuna madal, ning ka töökohtade loomist;
36. peab vajalikuks, et need riigid järgiksid kaubanduspoliitikat, mis võib ergutada kodumaiste erainvesteeringute kasutamist, eelkõige kaasajastades finants- ja pangandussüsteeme ning lihtsustades võimalikult paljude inimeste jaoks juurdepääsu laenudele;
37. rõhutab Vahemere mõlema kalda ettevõtete vahelise dialoogi olulisust kaubavahetuse ja investeeringute suurendamisel;

Päritolureeglid ja päritolu kumulatsioon

38. väljendab heameelt üleeuroopalise päritolu kumulatsiooni süsteemi laiendamise üle kõigisse Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikidesse; usub, et see võib anda Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikidele juurdepääsu avarale majandusruumile, mis hõlmab lisaks Euroopa – Vahemere piirkonnale ka EFTA ning Kesk- ja Ida-Euroopa riike; palub täielikult järgida Palestiina omavalitsuse üleskutset tagada, et okupeeritud aladel toodetud kaubad oleksid päritolureeglite raames identifitseeritavad;
39. palub seetõttu Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikidel võtta esimesel võimalusel vastu kogu Euroopa ja Vahemere piirkonna protokollid, mis käsitlevad päritolureegleid nende riikide ning ELi ja teiste Euroopa – Vahemere partnerite vaheliste vastavate lepingute raames, et kumulatiivne üleeuroopaline mõju oleks võimalikult suur protokolle kogu piirkonnas kohaldades;
40. palub Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikidel viia kiiresti ellu päritolureegleid käsitlevad koolitus-, teabe- ja teadlikkuse suurendamise programmid ja tagada komisjoni abiga piisav koolitus ettevõtjatele ja tolliametnikele;
41. palub komisjonil kooskõlas kriteeriumidega, mis on sätestatud tema teatises pealkirjaga: "Sooduskaubanduse korra päritolureeglid - Tulevikuorientiirid" (KOM(2005)0100)) ning arvestades kaubanduse peadirektoraadi ja arengu peadirektoraadi poolt pärast 2005. aasta rohelise raamatu avaldamist tellitud kahte uurimust kaaluda põhjalikult nende reeglite uuendamist (lihtsustamist ja paindlikumaks muutmist) ning vajadust tõhustada järelevalvet nende kohaldamise üle, et vältida soodustuste kuritarvitamist; loodab eelkõige seda, et uued eeskirjad tagavad nende reeglite järgimise ja Euroopa – Vahemere piirkonna ees võetud kohustuste täitmise;

Põllumajandus

42. on seisukohal, et põllumajandusturgude avamine tuleb määratleda ühiselt ning seda tuleb läbi viia järk-järgult ja asümmeetriliselt, jättes võimaluse teha teatava arvu erandeid ja valida erinevate ajakavade vahel ning võttes arvesse nii ELi ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide ühiseid väljavaateid selle sektori jaoks kui ka erinevate riikide põllumajandussektorite erinevusi ja eriomadusi; rõhutab ka selle sektori majanduslikku ja sotsiaalset tähtsust Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide jaoks ning vajadust vältida maapiirkondade elanike vaesumist, mis põhjustab

¹ Eelkõige need, mis on tuntud nimetuse all "greenfield" investeeringud või investeeringud maapiirkondadesse.

väljarännet maapiirkondadest ja asustustiheduse suurenemist niigi ülerahvastatud linnakeskustes ja eriti rannikulinnades;

43. palub komisjonil ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide valitsustel pidada esmatähtsaks algatusi, mille eesmärk on Vahemere piirkonna primaarsektori moderniseerimine ja säästev areng, et parandada elutingimusi ning luua maapiirkondades uusi töökohti põllumajanduses ja muudes sektorites;
44. kutsub üles looma tehnilise abi ja inimressursside koolituse integreeritud süsteemi; rõhutab, et ELi põllumajandusmeetmed selles piirkonnas peavad aitama määratleda elujõulist veepoliitikat, kaitsta keskkonda, bioloogilist mitmekesisust, pinnast ja selle viljakust, tagada toiduga isevarustamist ja väärtustada tüüpilisi piirkondlikke tooteid; kinnitab oma toetust Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide poolt põllumajandusliku tootmise mitmekesistamiseks rakendatavale poliitikale;
45. on seisukohal, et kohalike oludega sobivat peamiselt väikesemahulise põllumajanduse edendamist, mis parandab keskkonda ja seega ka maapiirkonna elanike majanduslikku olukorda ja tervist, ei ole võimalik saavutada ainult põllumajandustoodete turulepääsu liberaliseerimisega;
46. on seetõttu seisukohal, et igasugune turgude avamine Euroopa Liidu ja Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide vahel peab toimuma järk-järgult, kvaliteedile keskendudes ja mõõdukalt, võttes arvesse põllumajandusettevõtete struktuuri, põllumajanduspoliitikat ja Vahemere kummalgi kaldal toimuvaid reforme; rõhutab lisaks, et turule pääsemise läbirääkimisi ei või pidada üldistena, vaid iga üksiku juhtumi ja toote suhtes eraldi ning arvestades vajadust kaitsta niinimetatud tundlikke tooteid, mis tuleks jätta välja täielikust liberaliseerimisest, et vältida korvamatut kahju tekitamist kohalikele tootjatele;
47. tuletab meelde, et mitmed Vahemeremaad on väljendanud soovi säilitada oma ühenduse turuga seotud kaubandussoodustusi; on seisukohal, et selline soodustustel põhinev ja asümmeetriline süsteem ei sobi kokku põllumajandussektori üldise liberaliseerimisega; rõhutab ka kõigi Vahemere piirkonna riikide vastastikust huvi oma vastavatel turgudel teatavate pakkumise kontrollimise vahendite säilitamise suhtes;
48. kutsub kõiki Euroopa – Vahemere põllumajandussektori ühiskondlik-kutsealaseid huvirühmi soodustama koostööd üksteist täiendavates sektorites, edendades Vahemere põhja- ja lõunakalda riikide toodete vastastikust täiendavust ning (kui võimalik) Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide omavahelist toodete täiendavust; toob näiteks veinitööstuse või puuvilja- ja köögiviljasektori, mille puhul võib mõlemal pool Vahemerd toodetud toodang aidata luua komplekssemat ja tarbijale atraktiivsemat kaubanduslikku pakkumist;
49. rõhutab selles valguses huvi arendada koos Euroopa – Vahemere ühist, kontrollitud päritolunimetustel põhinevat tootemärgistuspoliitikat, mis peab olema piisavalt vastavuses praegu Euroopa Liidus kohaldatavate kontrollitud päritolunimetustel ja mahepõllunduse sertifikaadil põhinevate eeskirjadega, ning rõhutab vajadust tagada tootmismeetodite jälgitavus ja läbipaistvus;
50. on veendunud, et Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikides saaksid turgude liberaliseerimisest kasu eelkõige suured mehhaniseeritud põllumajandus ettevõtted,

mis saavad praegugi abi garantiifondidest; kutsub Euroopa – Vahemere partnerluse institutsioonilisi osapooli parandama väiketootjate juurdepääsu laenudele ning looma süsteemi toetuste tasakaalustatud suunamiseks väikeettevõtjatele, kes moodustavad valdava enamuse nendes riikides põllumajanduses tegutsevast rahvastikust ning kes on Euroopa Liiduga konkureerimise esimesteks ohvriteks, ning pikaajalises plaanis asendada vana hüvitamise ja abisüsteemi uue säästva põllumajandustootmise ja väikestesse toiduainetööstustesse investeerimise abisüsteemiga, et tugevdada tootmise mitmekesistamise, kohaliku turustamise ning eriomadustega toodete kaudu maapiirkondade majanduse konkurentsivõimet;

51. kutsub üles kaaluma sellise põllumajanduspoliitika rakendamist, mis integreeriks tõeliselt Vahemere mõlema kalda riigid, pidades kaubanduslikest kaalutlustest tähtsamaks Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide suuremat toiduainetega kindlustatust, ning kalanduse korraldamise ja veemajanduse kooskõlastamist;

Tehnilised normid ja standardid, intellektuaalomand, konkurents

52. on seisukohal, et ühtlustatud õiguslik raamistik ELi ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide vahel võimaldaks kaubanduse laiendamist ja tugevdamist selgel alusel, soodustades eriti paremat läbipaistvust ja ausamat konkurentsi; on veendunud, et ühtlustamine või vähemalt kooskõla standardite valdkonnas soodustaks ka lõuna- lõuna suunal toimuva kaubavahetuse arengut;
53. rõhutab, et on oluline pakkuda asjakohaseid majanduslikke stiimuleid ja tehnilist abi väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kellel on raskusi assotsiatsioonilepingutes väljapakutud standardite ühtlustamisest tulenevate kulude arvessevõtmisega;
54. palub Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikidel välja töötada ja kohaldada rahvusvahelistele standarditele vastavaid intellektuaalomandit käsitlevaid õigusakte, mis ergutaksid innovatsiooni ja loometegevust ning oleksid piisavalt paindlikud, et vastata kõnealuste riikide nõuetele ja eriomadustele; palub komisjonil intellektuaalomandit käsitlevate õigusaktidega seoses mitte lasta Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikidel võtta olemasolevates intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektides nõutavatest kohustustest rangemaid kohustusi;

Teenused

55. on veendunud, et igasugune teenuste liberaliseerimine Euroopa – Vahemere piirkonna vabakaubandusala loomise raames võib toimuda vaid Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikidega kooskõlastatud alusel, andes neile õiguse viia oma majanduse tundlike ja habraste sektorite avamine läbi järk-järgult ning seda kontrollida;
56. peab teenindussektorit vabakaubanduspiirkonna edu seisukohalt väga oluliseks; märgib, et teenindussektor on Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide majandusele äärmiselt tähtis ning annab ligikaudu 50% Egiptuse, Maroko ja Süüria SKTst, 60% Tuneesia SKTst ning enam kui 70% Jordaania ja Liibanoni SKTst;
57. rõhutab samas, et järkjärguline liberaliseerimine teenuste valdkonnas, mis on Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide majanduse jaoks eriti oluline sektor, toob kasu nende majanduse arengule, aidates parandada infrastruktuure ning tehnoloogia ja oskusteabe siiret ja tõsta oma kodanikele osutatavate teenuste taset; on seetõttu

seisukohal, et teenustesektorit käsitlevad läbirääkimised peavad toimuma käsikäes kaubavahetust käsitlevate läbirääkimistega;

58. võtab teadmiseks teenuskaubanduse ja investeringute liberaliseerimise läbirääkimiste ametliku avamise 2006. aasta märtsis ELi ning mõnede Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide vahel toimunud 5. Euroopa – Vahemere kaubandusministrite konverentsil;
59. palub komisjonil jätkata Marrakechis alustatud läbirääkimisi ja viia need lõpule teenuste valdkonnas teatavate Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikidega, hõlmates kõiki viise ja sektoreid ning kooskõlas sellega, mida nad WTO teenuskaubanduse üldlepingu raames kokku leppisid, ning vastata positiivsetele pakkumistele, võttes arvesse teenindustöötajate vaba liikumise paremaid võimalusi puudutavaid ELi sätteid (teenuskaubanduse üldlepingu IV osa);
60. on seisukohal, et tuleb teha vahet kaubanduslike teenuste ja avalike teenuste vahel; rõhutab vajadust hoida avalikud teenused väljaspool läbirääkimiste raamistikku, eriti kui need puudutavad elanike põhivajadusi ja võimaldavad juurdepääsu peamistele üldkasutatavatele hüvedele, nagu tervishoid, haridus, joogivesi ja energia, ning hüvedele, millel on oluline osa kultuurilises identiteedis, nagu audiovisuaalteenused;

Transport

61. on veendunud, et kaasaegsel võrkude vastastikusel ühendamisel põhineva Euroopa – Vahemere transpordivõrgu areng ja ühise strateegia väljatöötamine tõhusama koostöö, kooskõlastamise ja arengu tagamiseks on vabakaubandusala edu peamine eeldus; peab äärmiselt oluliseks, et Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide transpordivõrkude koostalitlusvõime üleeuroopaliste transpordivõrkudega oleks suurem ning et need riigid võiksid osaleda edasiste esmatähtsate projektide otsustamisel ja elluviimisel; palub sellega seoses kaaluda esmajärjekorras mereteede ajakohastamise võimalusi ja vähendada mereveoteenustega seonduvaid kulusid;
62. palub komisjonil ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikidel teha kättesaadavaks piisavalt rahalisi vahendeid infrastruktuuri moderniseerimiseks, pöörates erilist tähelepanu logistikasektorile, ning viia läbi vajalikud reformid sektori konkurentsivõimelisemaks ja dünaamilisemaks muutmiseks, võttes nõuetekohaselt arvesse piirkonna geograafilist asukohta, mis on Euroopa ja Aasia (sealhulgas eelkõige Hiina ja India) vahelise kaubavahetuse loomulik transiidipunkt;
63. palub Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikidel koos komisjoniga muuta maantee- ja sadamasektor tõhusamaks, et vähendada väga suuri logistika- ja transpordikulusid, mis kahandavad piirkonna tööstus- ja põllumajandustoodete ekspordi konkurentsivõimet; palub mõelda ka õhustranspordi sektori üle, eriti seoses õhuveoteenustega;
64. ootab huviga peamiste üleeuroopaliste transporditeede Vahemere piirkonda laiendamist käsitleva nõukogu teatise eelseisvat vastuvõtmist, arvestades vajadust võtta meetmeid transpordivoogude ümbersuunamiseks kõnealuse piirkonna huvides;

Energia

65. märgib, et enamik Barcelona protsessi riikidest sõltub üha enam välistest energiaallikatest, eriti nafta ja gaasi osas, ning et suurenev nõudlus avaldab veelgi enam survet olemasolevatele tarnekanalitele; on seda arvestades veendunud, et on

oluline seada sisse Vahemere piirkonna riikide vaheline tõhus koostöö energiavarustuse valdkonnas;

66. nõuab, et tõelise Euroopa –Vahemere energiaturu loomisele antaks keskne roll; on seisukohal, et hiljutise nafta- ja gaasihindade tõusu valguses on ELi ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide jaoks, kellel ei ole energiaallikaid, oluline teha kooskõlastatud jõupingutusi, et anda uus hoog dialoogile energiat tootvate riikidega, vältides samas võimaluste piires ELi ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide huve kahjustavate kahepoolsete kokkulepete sõlmimist; märgib huviga 20. ja 21. novembril 2006 toimunud energiaalase välispoliitika konverentsil komisjoni poolt väljendatud soovi anda Põhja-Aafrikale ja Lähis-Idale oluline osa oma energiaalases välispoliitikas, ning nõuab, et sellise avaldustega kaasneksid konkreetsed meetmed;
67. tervitab energiakoostöö käivitamist Vahemere piirkonnas REMEP-platvormi (Rome Euro-Mediterranean Energy Platform) raames; on seisukohal, et see platvorm võib kujuneda ühiseks lähtekohaks ELi ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide vahelise koostöö tugevdamisel, võimaldades ellu viia olulisi piirkondlikke algatusi ning luues aluse muudele ühist huvi pakkuvatele tegevustele, mille kohta võidakse otsuseid teha;
68. tunneb heameelt selliste oluliste allpiirkondlike projektide käivitamise üle nagu Magribi riikide elektrituru järkjärguline integreerumine ELi elektrituruga, Mašriki piirkonna gaasiturude integreerumine ning Medgazi ja Araabia gaasijuhtmete ehitamine;
69. kutsub komisjoni, ELi liikmesriike ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riike üles uurima võimalusi uute kahe- ja mitmepoolse koostöö vormide kasutamiseks energiasektoris, eelkõige seoses energiatõhususe suurendamise meetmete kehtestamisega; kutsub samuti üles Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riike rakendama poliitikat, mis ergutaks taastuvate energiaallikate arendamist ja keskkonnakaitset (naftatööstlus ja ohud, mis tulenevad süsivesiniku transportimisest Vahemerel);
70. peab ELi ning nende Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide jaoks, kellel pole energiaressursse, oluliseks pidada strateegilist dialoogi taastuva energia suuremahulise tootmise toetamise võimaluste kohta ning anda Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikidele õigus osaleda ELi programmides, mis on seotud uurimis- ja arendustegevusega taastuva energia valdkonnas;
71. rõhutab esimese põlvkonna biokütuste võimalikku rolli alternatiivse energiaallikana ja ka nende suurenenud konkurentsivõimet energiaturgudel;

Keskkond ja säästev areng

72. väljendab heameelt "Horizon 2020" algatuse üle, mis käivitati 2005. aasta Barcelona tippkohtumisel ning mille eesmärk on vähendada piirkonna saastatuse taset, tehes kindlaks kõige olulisemad saasteallikad ja tegeldes nendega aastani 2020; rõhutab, et see algatus võib täiendada ja hoogustada 1995. aastal heaks kiidetud Vahemere säästva arengu strateegiat;
73. kutsub komisjoni ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riike üles keskenduma tähtsaimale keskkonnaeesmärgile, milleks on Vahemere reostamise peatamine (eelkõige tööstusheitmete ja olmejäätmete vähendamise teel), luues samal ajal

paremaid poliitilise ja finantskoostöö vorme, mis võimaldaksid piirkondlike ja kohalike ametiasutuste ning kodanikuühiskonna ja erasektori esindajate suuremat osalemist; kutsub samuti üles komisjoni hindama korrapäraselt nimetatud valdkonnas tehtud edusamme;

74. kutsub komisjoni üles keskenduma maismaalt lähtuva meresaaste allikaid käsitleva Barcelona protokolliga täielikule rakendamisele kõigis Vahemere piirkonna riikides, eelkõige suurendades Vahemere keskkonna kaitse tehnilise abiprogrammi (METAP) rahastamist;
75. on seisukohal, et see algatus väärrib võimalikult laialdast avalikkusele tutvustamist ning see peaks saama Euroopa Parlamendi täieliku ja üksmeelse toetuse, arvestades selle olulist mõju mitte ainult piirkonna säästvate arengule (turism, kalandus, põllumajandus, juurdepääs veele), vaid ka piirnevate alade elatustasemele;

Tööstus

76. märgib murega, et Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riigid on välja arendanud madalatasemelise tehnoloogiaga valmistatud väikese lisandväärtusega toodetele spetsialiseerunud tööstuse, mis nõrgestab neid väliskonkurentsi ees; on seisukohal, et Euroopa – Vahemere piirkonna vabakaubandusala õnnestumiseks on vajalik Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide konkurentsivõime suurendamine, ning kutsub Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riike üles võtma otseseid meetmeid, et aidata ettevõtetel suurendada oma konkurentsivõimet võrreldes Euroopa ja Aasia tootjatega;
77. nõuab, et tööstussektori liberaliseerimise ajakava kohandataks vastavalt majanduslikele ja sotsiaalsetele tingimustele (sealhulgas tööpuuduse tasemele) igas Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riigis ning selle keskkonnamõjule;
78. kutsub Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riike üles kehtestama tööstuse valdkonna regionaalpoliitika, mis võimaldaks suuremaid mastaabisääste ja tõhusamat arengustrateegiat, kus võetakse arvesse piirkonna väga väikeseid ettevõtjaid ning väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid; kutsub komisjoni ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riike edendama väga väikeseid ettevõtjaid ning väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid, arendades toimivaid finantsteenuseid ning osutades tehnilist ja haldusabi, et võimaldada neil suurendada oma konkurentsivõimet;
79. samuti kutsub komisjoni ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riike osalema ühistegevuses, mille eesmärk on a) haldusmenetluste lihtsustamine, b) suurema esindatuse tagamine erialastes, äri- ja kutseühingutes, c) kaubandusteabele juurdepääsu võimaldamine, d) ettevõtjatele tehnilise abi ja tugiteenuste pakkumine ning e) elukestva õppe pakkumine;

Tekstiilisektor

80. on jätkuvalt mures tagajärgede pärast, mida tekstiili- ja rõivakaubanduse kokkuleppe aegumine 1. jaanuaril 2005 ja kvootide kaotamine on kaasa toonud Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide ning ELi tekstiili- ja rõivatööstuse sektorile; juhib tähelepanu sellele, et nimetatud sektor on äärmiselt oluline paljude Vahemere lõuna- ja idapiirkonna ning mõnede Euroopa riikide majandusele; rõhutab, et komisjoni toetusel kõnealuse sektori konkurentsivõimet suurendava programmi rakendamine täidaks soovitud eesmärgi;

81. on seisukohal, et tekstiilisektori raskustel on paratamatult negatiivsed tagajärjed ka ELi ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide majandusele ning kaudselt vabakaubandusala loomisele; on arvamusel, et koostades ELi uut kaubandus- ja investeerimisstrateegiat Hiina suhtes ja üldisemalt Euroopa kaubanduspoliitikat Aasia suhtes, tuleks arvesse võtta ka nende dokumentide võimalikku mõju Vahemere lõuna- ja idapiirkonna ning ELi riikidele;
82. kutsub komisjoni üles algatama tihedas koostöös liikmesriikide ja erasektoriga ajutisi abiprogramme, et aidata suurendada nende riikide tekstiilitööstuse konkurentsivõimet ja tugevdada nende olemasolevaid sidemeid ühenduse tootjatega;
83. on seisukohal, et praegused raskused on võimalik ületada sektori ümberkorraldamisega, võimaldamaks ära kasutada Euroopa turgude lähedust, keskendudes keskmise ja kõrge kvaliteediga toodangule, mis toimetatakse kätte (ja mille varusid täiendatakse) kiiremini ja konkurentsivõimeliste hindadega;
84. toetab Euroopa – Vahemere piirkonna tootmisala loomist, mis on mitte ainult Vahemere lõunapiirkonna, vaid ka põhjapiirkonna võimalus piirkondlike takistustega võitlemiseks ja tagamiseks, et tööstuslikku panust ja tööhõivet on võimalik säilitada; arvab, et EL peab seda eesmärki silmas pidades määrama eritoetuse uurimis-, innovatsiooni- ja koostööprogrammidele;
85. toetab Euroopa – Vahemere piirkonna partnerlust, millega edendatakse sektori koostööd ja konkurentsivõimet läbi koolitust, uurimis- ja arendustegevust, tehnoloogilist innovatsiooni, hea tava levitamist ja turuteabe vahetamist kindlalt toetava proaktiivse poliitika kaudu; soovib luua Euroopa – Vahemere piirkonna koolide, koolitusasutuste ning spetsiaalsete tekstiili- ja riidetööstuse tehniliste keskuste võrgustik, eesmärgiga edendada tehnilist partnerlust ning ühiseid koolitus- ja uurimisprogramme;
86. märgib, et keeruline juurdepääs rahastamisele ja teatud finantsinstrumentide sobimatu iseloom põhjustab sektori väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele endiselt märkimisväärseid raskusi; palub komisjonil esitada ettepanek nende puudujääkide ületamiseks ja ergutavate meetmete kehtestamiseks, mille eesmärk on säilitada osa tootmisahelast Euroopa – Vahemere piirkonna riikides;

Teadus ja tehnoloogia

87. on mures enamiku Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide haridussektori ja teadusuuringute aeglase arengu pärast; märgib, et vaatamata koolis käivate laste osakaalu vaieldamatule tõusule puudub jätkuvalt suhtlus tööturu ja haridussüsteemi vahel, mis mõjutab tõsiselt tootlikkust, tööjõu kvalifikatsiooni ja piirkonna arenguperspektiive üldiselt;
88. kutsub komisjoni ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riike üles kehtestama meetmeid haridussüsteemi üldiseks tõhustamiseks, pöörama rohkem tähelepanu noorte rollile ning ergutama sagedasemaid vahetusi ülikoolide vahel ja lihtsustama naiste sisenemist tööturule spetsiaalsete koolitusprogrammide abil; rõhutab, et naiste suurem osalemine tööjõuturul on majandusarengu võtmetegur; tervitab Anna Lindhi Euroopa – Vahemere piirkonna kultuuridevahelise dialoogi fondi algatusi seoses Euroopa – Vahemere piirkonna koolide, Euroopa – Vahemere piirkonna noorte teadustöötajate, suveülikoolide ja vahetusprogrammidega, mis muudavad võimalikuks laiapõhjalisema

dialogi ja koostöö Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluses osalejate vahel;

89. kutsub Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riike üles omistama suuremat tähtsust teadmispõhisel majandusel rajanevale arengumudelile ja sellest tulenevalt suurendama teadusuuringute osakaalu SKTst; kutsub komisjoni üles osutama majandus- ja tehnilist abi;
90. kutsub komisjoni üles toetama ülikoolidevahelist Euromesco võrgustikku, et tagada ülikoolide, uurimiskeskuste, laboratooriumide ja meditsiinikoolide vahel partnerlussuhete loomine institutsionaalsel tasandil, samuti et edendada nende institutsioonide teadustöötajate, õpetajate ja kraadiõppe üliõpilaste liikuvust ning et tugevdada ühiseid uurimisprogramme;
91. kutsub komisjoni üles hindama olemasolevaid rahastamis- ja kavandamiskokkuleppeid, et edendada ELi ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide ühiseid projekte ja võimaldada nende riikide suuremal määral osalemist ühenduse teadusuuringute raamprogrammides;
92. rõhutab kutseõppe otsustavat tähtsust ettevõtjate arengus; on seisukohal, et kutseõppe tähtsus peaks peegelduma selliste programmide käivitamises, mille raames tegeldakse ettevõtjatel esinenud ja nende poolt tuvastatud probleemide ja nõudmistega;

Kaubandus ja areng

93. rõhutab, et ELi kaubanduspoliitika ei tohi olla vastuolus arengu- ja vaesuse vähendamise poliitika eesmärkidega, vaid peaks neid täiendama; juhib tähelepanu sellele, et enam kui 30% Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide elanikest peab ära elama vähem kui kahe USA dollariga päevas; kutsub ELi üles investeerima spetsiaalsesse tegevuskavasse täieliku ja suhtelise vaesusega võitlemiseks Vahemere piirkonnas (Vahemere piirkonna aastatuhande eesmärgid) ning tagama arengut kaubanduse kaudu (*Aid of Trade* tüüpi programm Vahemere piirkonnale) paralleelselt vaesuse vähendamise programmidega;
94. rõhutab, et mikrokrediit on eriti põllumajandussektori väikemaaomanike jaoks esmane vahend vaesusega võitlemiseks ning kestva sotsiaalse ja majandusliku arengu tagamiseks, mis on kooskõlas aastatuhande eesmärkidega ja on oluline tegur eelkõige naiste emantsipatsioonil; arvab, et seda uut mikromajanduslikku lähenemist tuleks vabakaubandusala ning laiemas mõttes ka Euroopa naabruspoliitika ja Barcelona protsessi raames tunnustada; kutsub nõukogu ja komisjoni üles rohkem toetama Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikides mikrofinantseerimise edendamiseks tehtavaid algatusi, et tõhustada olemasolevaid programme ning arendada ja edendada uusi süsteeme, mis lihtsustaksid võimalikult paljude inimeste juurdepääsu krediidile;
95. rõhutab peamiste tööhõivestandardite ja korralike töökohtade tähtsust vabakaubandusala arengu seisukohast; märgib, et kui kaubandus aitab kaasa arengule ja vaesuse vähendamisele, peab see ühtlasi aitama saavutada sotsiaalseid edusamme ja korralikke töötingimusi; märgib, et kaubanduseeskirjadega ei tohiks tahaplaanile jätta sotsiaalseid õigusnorme ja Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) raamkonventsiooni; nendib, et meetmed töökohal kõikide ärakasutamise vormide vastu võitlemiseks ja ametiühingute vabaduste austamine on õiglastel alustel ja kõigi huvides toimiva kaubanduse korraldamisel esmatähtsad; palub komisjonil töötada selle eesmärgi nimel, tehes tihedat koostööd ILOga Euroopa naabruspoliitika

tegevuskavade kehtestamiseks;

96. kutsub komisjoni üles võtma tulevastel läbirääkimistes arvesse mittekaubanduslikke kriteeriume, et kaubanduse kasv ei kahjustaks kohalike elanike töötingimusi; soovib, et Euroopa – Vahemere piirkonna vabakaubandusala raames koostataks spetsiaalselt Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikidele mõeldud inimväärsed tööd käsitlev tegevuskava ning et EL kohustuks osutama igasugust vajalikku abi selle kava elluviimiseks;
97. rõhutab vajadust edendada rahvusvaheliste ettevõtete käitumiseeskirju, kus peaksid sisalduma ka korraliku töö pakkumise eesmärgid; soovib, et Euroopas asuvad ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikides tütarettevõtjaid omavad ettevõtjad kontrolliksid korrapäraselt tütarettevõtjate vastavust nende käitumiseeskirjadele; nõuab, et iga uus ettevõtja võtaks käitumiseeskirjad omaks ja teeks selle teabe avalikuks;

Lõppmärkused

98. juhib tähelepanu Barcelonas 2005. aastal toimunud tippkohtumise otsusele luua rände, sotsiaalse integratsiooni, õiguse ja julgeoleku alane vastastikuse koostöö ala; peab sellise ala loomist esmatähtsaks Euroopa – Vahemere piirkonna tõelise vabakaubandusala loomisel;
99. on seisukohal, et kuigi tingimused ei ole veel täidetud, tuleks vabakaubandusala kehtestada töötajatele teatud tingimustel vaba liikumise järkjärgulise võimaldamisega, võttes samas arvesse olukorda Euroopa tööturul ning rahvusvahelise üldsuse praeguseid seisukohti rände ja arengu vaheliste seoste kohta; rõhutab, et on oluline ja vajalik vähendada võõrtöötajate rahaülekannete maksumust, suurendades seega nende vahendite kasutamist kohalikus majanduses; on seisukohal, et tuleb viivitamatult luua õiguslikud ja haldusmenetlused viisade andmise lihtsustamiseks eelkõige Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluses osalejatele, tudengitele, ülikooli töötajatele ja sotsiaalmajandussfääris tegutsejatele;
100. väljendab jätkuvat muret ELi Vahemere poliitika selge määratluse ning piirkonna arengu ja stabiliseerimise pikaajalise strateegilise nägemuse puudumise pärast; rõhutab, et Euroopa – Vahemere piirkonna integratsiooniprotsessist peab taas saama ELi tegevuskava poliitiline prioriteet;
101. mõistab hukka Liibanoni majandussüsteemi ja infrastruktuuri süstemaatilise hävitamise hiljutises konfliktis Iisraeliga, mis aeglustab riigi arengut ja vabakaubandusala loomist; võtab teadmiseks 25. jaanuaril 2007. aastal toimunud Liibanoni ülesehitamist käsitletud konverentsi tulemused ja toetab jõupingutusi, mille eesmärk on korraldada sellele riigile pikema aja jooksul rahvusvahelise abi andmist; kutsub ELi üles käimasoleva rahuprotsessi raames jätkama piisava rahalise toetuse andmist, et aidata liibanonlastel toime tulla oma riigi majandusliku ja sotsiaalse ülesehitamisega pärast 2006. aasta juulis toimunud konflikti; on väga mures olukorra pärast Palestiina aladel ning sellest tulenevalt kutsub nõukogu ja komisjoni üles osutama koostöös rahvusvahelise üldsusega esmast humanitaarabi Palestiina elanikkonnale; võtab teadmiseks, et Iisrael on üle kandnud osa Palestiina maksu- ja tollituludest, mida ta kinni pidas, ning kutsub Iisraeli valitsust üles tasuma kiiresti ülejäänud külmutatud summad; nõuab tungivalt, et komisjon nõuaks Barcelona protsessiga seotud klauslite järgimist, kusjuures eelkõige puudutab see

assotsiatsioonilepingutes ja erinevates tegevuskavades sisalduvat inimõiguste klauslit, et rajada piirkonnas tõeline vabaduse ja turvalisuse ala;

102. on veendunud, et pidades eelkõige silmas hiljutist tegevust Euroopa naabruspoliitika raames ja ka Hiina uut kohalolekut Aafrikas, on ELi välispoliitika eesmärk Vahemere piirkonnas poliitiliste, demokraatlike ja sotsiaalmajanduslike reformide toetamine ja edendamine partnerriikides, et koos luua ühine jõukas piirkond;
103. rõhutab partnerluses Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee kui demokraatliku organi tähtsust, mis toob Barcelona protsessi kolme samba toetuseks kokku parlamendiliikmed Vahemere mõlemalt kaldalt; kutsub Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarset assambleed, komisjoni ja nõukogu üles tegema tihedamat majandusalast koostööd;

o

o o

104. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide riigipeadele, valitsusjuhtidele ja parlamentidele ning Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarsele assambleele.